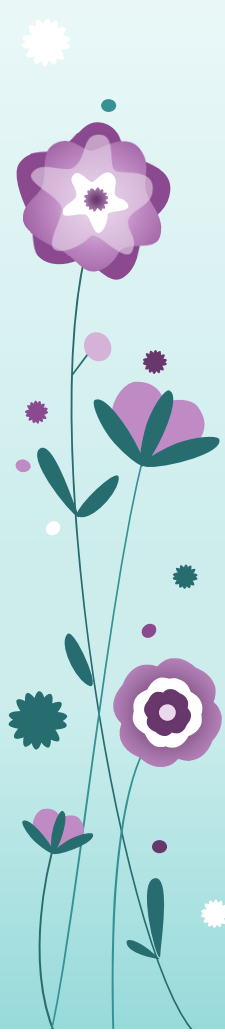

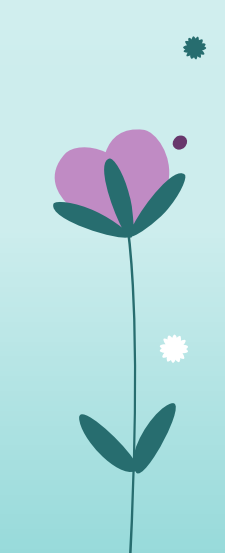
Gyermekjog kutatása magyar óvodások körében

Dr. Pálfi Sándor főiskolai tanár

Előadás főbb tartalmi elemei

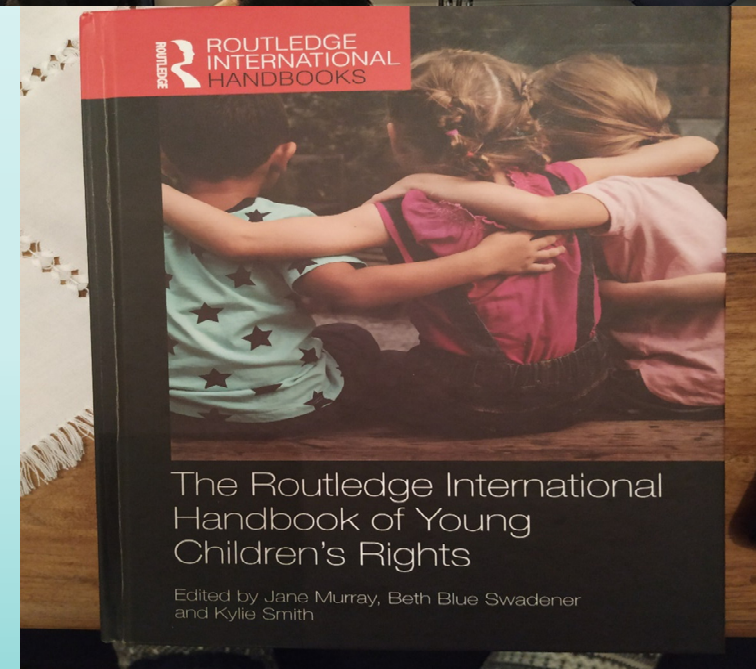
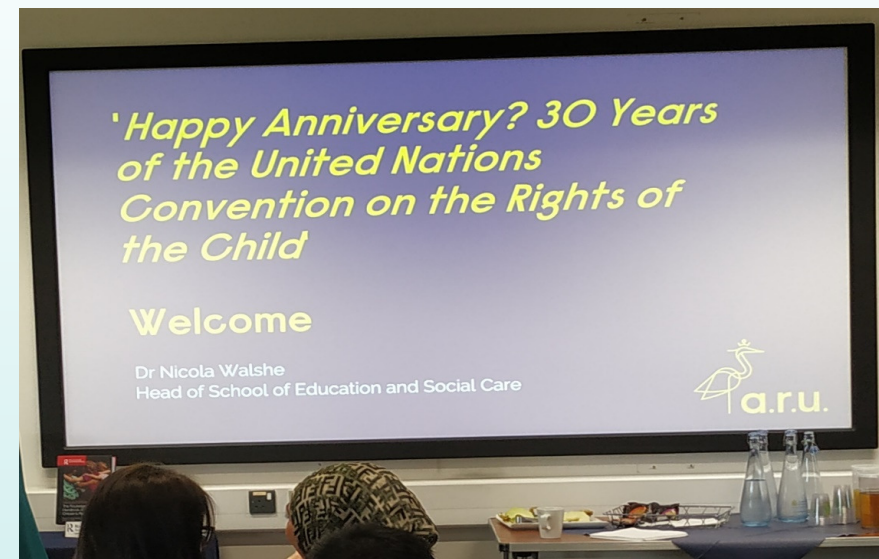
- Gyermekjog megközelítése
 - Előzmények
 - Kutatási célok
 - A kutatás fázisai
 - A Pilot kutatás tapasztalatai
 - A jelen és lezárás
-

A gyermekjog megközelítése

- „A gyerekeknek alapvető emberi jogai vannak, amelyek egyetemesek, oszthatatlanok és egymásra utaltak” – Az UNESCO globális partnerségi stratégiája a kisgyermekkorai gondozás és nevelés terén (2021)
- Az UN CRC egyezmény 42 gyermeki jogot sorol fel a gyermeki jogok tiszteletben tartásának és megvalósításának érdekében
- **A gyermekjogok 4 csoportja:**
 - *Az élethez való jogok: A gyermekeknek joguk van az élethez, tápláló ételhez, tiszta vízhez, hogy egészséges emberként nőjenek fel.*
 - *A fejlődéshez való jog: A gyermekeknek joguk van a játékhoz, pihenéshez és hogy nevelésben, fejlesztésben részesüljenek.*
 - *Résztvételi jog: A gyermekeknek joguk van kifejezni azt, hogy hogyan érznek, hogy meghallgassák és komolyan vegyék őket.*
 - *A védelem joga: A gyermekeknek joguk van ahhoz, hogy méltósággal bánjanak velük és hogy senki ne bántalmazza őket.*

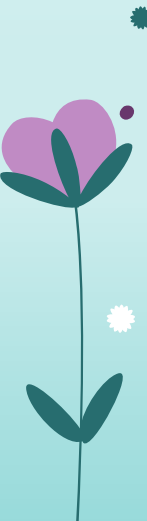
Előzmények

- ENSZ Gyermekjogok Nyilatkozata 1989-ben jelent meg, a 30 éves évfordulójára globális kötet jelent meg
- Sándor Pálfi ; Erzsébet Rákó; Anikó Varga Nagy (Vargáné Nagy Anikó; Eleonóra Teszenyi - **Children's rights in Hungary in early childhood education and care** In: Jane Murray ; Beth Blue Swadener ; Kylie Smith (szerk.) The-Routledge-International-Handbook-of-Young-Childrens-Rights, London: Routledge of Taylor and Francis Group, pp 354-365 (2020)
- Együttműködés és közös tervezés az The Open University's CHILDREN'S RESEARCH CENTRE , akiket az Amnesty International segítette ebben

- Gyermekjog kutatás történt 9 különböző profillal rendelkező intézmény részvételével Angliában és Wales-ben
- Előzmény kutatás vége: 2019 november, kutatási eredmények bemutatása Edinburgh-ben
- 114 gyermek és fiatal résztvevő (8x3-4 évesek, 102x 5-13 évesek, 4x 18-22 évesek)
- Multi-modális és aktív részvételt megengedő kutató modellben, hogy igazodjon a kora gyermekkori gyakorlatok dinamikájához (fókusz csoport, fiatalok maguk tervezte kutató projektjei, szerepjátzás és dráma, fénykép - ösztönző beszélgetések)

ANGOL KUTATÁSI ELŐZMÉNY 2019

1. Láthatóvá, hallhatóvá tenni a gyermekek gondolatait a jogaikkal kapcsolatban
2. Milyen módon fejezik ki a gyermekek jogaikat s melyek az aktuális jegyei?
3. Milyen módon történik a magyar óvodákban a gyermekek jogainak felderítése és kifejezése?

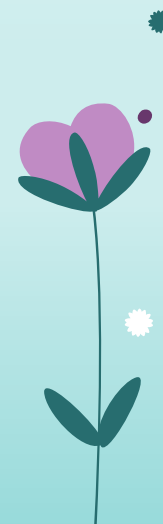
Kutatási célok a magyar óvodások körében

Kutató kérdések:

Hogyan fejezik ki a gyermekek a jogaikat a mindennapos óvodai tevékenységeikben?

Milyen formában befolyásolják a pedagógiai gyakorlatot a gyermeki jogok?

Hogyan tudja egy a gyermeki jogokon alapuló nézőpont segíteni a magyar óvodapedagógiai gyakorlatot?

A gyermekjog óvodai kutatása - Magyarországon

- Óvodák részvételével... A jelentkezés nem korlátozott (önkéntesen és fel/meghívásos alapon)
- 3-6/7 éves korosztály közreműködésével
- A gyermekek vannak a középpontban, a pedagógusok a gyermekeket követve, nem vezetve végzik
- A pedagógusok aktív részvételével, nem a kutatók vezetésével
- A JOGOK és JOGOSULTSÁG szellemében az etikai korlátok között
- 2020. szeptembertől 2022. május/júniusig 20-21 hónap a projekt időtartam

Kutatási Terv fázisai

Feltérképezés

- Érdeklődés felkeltése, jelentkezés
- Határidő: **2020. október 1.**
- A mintavétel egyensúlyának ellenőrzése (földrajzi és háttér)

Előkészítés

- Az óvodapedagógusok tájékoztatása - pedagógusi döntések
- A felhasználandó kutatási segédeszközök előkészítése
- Határidő: **2021. január 31.**

Próba Projekt

- Próba adatfelvétel (10 óvodában)
- Értékelés, a segédeszközök és procedurák finomítása
- Határidő: **2021. április 31.**

Fő kutatás

- Teljes mintában adatfelvétel a gyermekektől
- Teljes mintában adatfelvétel az óvodapedagógusoktól
- Az elemzési keret és elemzési csoport kialakítása- **2021. május 1 – 2021. december 15.**

Lezárás

- Az angol és magyar elemzők eredményeinek össze
- A Vojtina Bábszínház munkatársaival az eredmények megosztása és báb előadás összeállítása, bemutatása
- Zárókonferencia **2022. október 20.**
- Báb előadás, konferencia a kutatásban résztvevő óvodák és szülők számára- **2023. november**

BESZÉLGETŐ KÖRÖK Csendes áhítat (amit a gondolatok, vágyak megosztása követ) 	TÁNC ÉS MOZGÁS Néptánc Vannak óvodák, ahol néptánc, népzene, hagyományos népi játékok kulturálisan beleillenek a gyermekek mindennapos óvodai életébe. Ezeket a gyermekeket a tánc, népzene... stb. felszabadulttá teszi és ilyen helyzetekben bátrabban fejezik ki magukat. Ezekbe a helyzetekbe lehet beleszólni a jogokra vonatkozó témákat, amikről a gyermekek véleményét mondhatnak.	FÉNYKÉPEK, RAJZOK Gyermekek által készített fényképek Fényképek segítségével a pedagógusnak alkalmat nyílt beszélgetni a gyermekek azokról a dolgokról, helyekről, emberek, amik/akik fontosak számukra. Lényeges amikor a képek elkészültek, a pedagógus legyen ideje és figyelme hogy megértse, készítette a gyermekeket bizonyos dolgok lefényképezésére, milyen jelentőséggel bírnak számukra. Mutasson őszinte érdeklődést, kíváncsiságot hogy a gyermek szabadon elmondhassák a történeteiket, ami a fényképen látható!
„Hírek” megosztása 	Hagyományos kis vagy teljes csoportos beszélgetés, ahol a gyermekek elmondják a híreiket és hogy miről mit gondolnak, lehet spontán vagy előre megtervezett csoportszobában vagy az udvaron, és során a szabadban vagy egy elbújós.	Fényképek értelmezése A gyermekek által készített fényképek, gyermek jogokhoz lehet kötni és felhasználni.
Képes kártyák beszélgetésére 	DRÁMA & SZEREPIÁTSZÁS Bábozás Bábozás, kis figurák segítségével elmondhatják a történeteket. 	MESE MONDÁS, MESÉK KITALÁLÁSA Mesélni a gyermekkel
„Érzések” 	KÉZMŰVES, MŰVÉSZETI TEVÉKENYSÉGEK Csoportos alkotás Amikor a csoport együtt alkot valamit, nagyszerű lehetőség nyílt jogokról szóló dolgok megbeszélésére. Például: hogyan tudják a gyermekek megosztani a teret, az eszközöket, ki járulhat hozzá az alkotáshoz és mivel, mi az amit a csoport értékeli, hogyan lehet kompromisszumot kötni... stb.. Egy alternatíva lehet, hogy maga az alkotás a gyermeki jogokat reprezentálja és a gyermekek az alkotásuknak a jelentését elmondhatják társaiknak. Ilyen beszélgetés 'munka' közben is születhet, vagy azután, hogy elkészült az alkotás.	mesék kitalálása Nem fontos kiadott mesekönyveket használni, gyakran kitalálni saját mesét, legalább olyan izgalmas, mint egy mesemondót meghallgatni. Ha a pedagógus észrevett valamit a nap folyamán, ami a gyermeki jogokhoz kötődik, egy mesét készíthet belőle. A gyermekek bevonása a mesébe alkalmat adhat a gondolataik kifejezésére, kellékek használata bátoríthatja a gyermekeket hogy hozzájáruljanak a
Szerepiátszás 	Kollektív művészeti alkotás 	mesék kitalálása

Az óvodapedagógusok reflexiói:

“Számomra jó visszajelzés volt abban, mennyire vagyok képes követve vezetni, illetve mennyiben van jelen nálam a segítő, támogatói attitűd, képes vagyok-e segíteni a gyermek önmegerősítését”.

“Meglepetésként ért, hogy a résztvevő kislány eddig még nem nyílt meg ennyire az óvodában, mint ebben a szituációban, illetve egy kisfiú is nagyon sok mindent elárult a számára fontos dolgokról”.

Gödöllő Mesék Háza– Képzőművészeti tevékenység

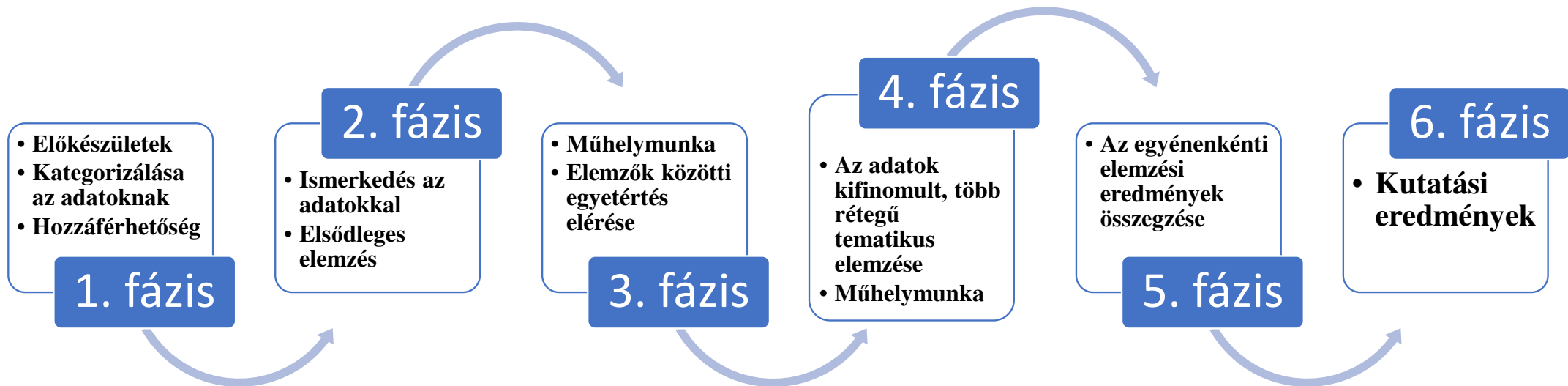
“Számomra is hasznos tapasztalatokat nyújtott a kutatásban való részvétel, mert egyre gyakrabban közelítem meg a napi tevékenységeinket a gyermekjogokra építve.”

Szerencs Napsugár Óvoda– sütés, főzés

333 elemes adatbázis: videó és
hangfelvételek, pedagógus
megfigyelések, fényképek, gyermeki
alkotások, és pedagógus reflexiók...

Jelen - Az adatelemzés fázisai:

Jelen elemzési fázisban

DATA EXTRACT ADAT KIVONAT	WHERE FROM MELYIK ADATBÓL	INITIAL CODE ELSŐDLEGES KÓDOK	NARRATIVE A TÖRTÉNET	DEVELOPING THEMES A FORMÁLÓDÓ TÉMÁK	COMMENTS MEGJEGYZÉSEK
1. A gyermeket otthon bevonják a főzésbe, sütésbe. Saját kése van, ő törheti fel a tojást. Együtt sütnek anyával.	Kindergarten19 ÓP19a Gy100 Gy101 hangfelvétel	főzés témáról beszélgetnek	A gyermek elbeszélései mindennapos, igazi élethsituációkhoz kötődnek, amiben résztvesz otthon	A gyerek bevonása a házimunkába (főzés)	6 hangfelvétel A beszélgetéseknél végig jellemző, hogy a pedagógus irányító kérdésekkel informálódik a gyermek otthoni szokásairól. Részletesen megkérdez minden információt. Sok esetben a kérdésben ott a válasz is, pedig lehet, hogy a gyermek nem azt válaszolná. Néhány esetben a pedagógus kérdésének a hangszíne árulkodóan ítélkezik. Sok esetben a gyerek helyett válaszol meg kérdéseket.

1. Kindergarten 17 OP17a OP17b Video 5 Fagyizás GY205 GY206 GY207

Fagylaltozik a csoport, közösségi térben, nyilvános helyen. Leülhetnek, GY205 kifejezi, hogy inkább állni szeretne OP17b helyesli és engedi az állva fagyizást	Kindergarten 17 OP17a OP17b Video 5 Fagyizás GY205 GY206 GY207	Önálló döntés	a gyerek maga dönthet, hogy ülve, vagy állva akar fagyizni, meghallgatják és elfogadják döntését	saját döntés véleménynyilvánítás	részvételi jog
--	--	---------------	--	-------------------------------------	----------------

